

تدبیر، تعلیم و تربیت، شاخسه‌های یک مدیر موفق

دومین نشست علمی، کارگاهی، مهارتی و دوره دانش‌افزایی مدیران مدارس علمیه کشور، در پیوست‌های مختلف فرهنگی، تربیتی- تهذیبی، آموزشی و پژوهشی، مهارتی و دانش‌افزایی با سخنرانی آیات حسینی بوشهری رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه، اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور و حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی قائم‌مقام مدیر حوزه‌های علمیه، از ۲۱ تا ۲۳ آبان به‌مدت سه روز در سالن همایش ساختمان فرهنگی امین واقع در مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه در قم برگزار شد.

حوزه‌های علمیه، ادامه داد: ما به دنبال تربیت انسان‌های

عالم، مذهب، تأثیرگذار و مردمی هستیم.

•تربیت‌عالم‌عاقل

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، خاطرنشان کرد: حوزه به دنبال تربیت کسی است که عالم و عاقل باشد و سخشن بر دل مردم بنشینند. آنچه حتی در حوزه‌های علمیه ما ممکن است پدید آید، انسان‌های دچار افراط و یا تفریط است؛ باید از این مسئله پیشگیری کرد.

آیت‌الله حسینی بوشهری با تأکید بر اینکه مدیر باید دارای تدبیر باشد، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده برای تدبیر احسن امور در شرایط مختلف باشد.

وی انسان مذهب را پرسش‌گر مجهولات خود دانست و گفت: فرد مغرور و غیرمذهب چون به علمش مغرور است، جایی که نمی‌داند از پرسش ابا می‌کند و به مرور زمان دچار انحراف خواهند شد.

•اهتمام به مباحثه علمی و ایجاد فرصت تدریس برای طلاب

دبیر شورای‌عالی حوزه‌های علمیه تصریح کرد: در مسئله آموزش باید به مسئله مباحثه اهتمام داشته باشید و تدریس را به طلاب پایه‌های ۴ به‌بعد بسپارید تا از ظرفیت و استعداد آنان استفاده شود؛ امتیازات مدارس ما بسیار است، اما یکی از اشکالات آن‌ها این است که همه نخبگان و طلاب توانمند فرصت تدریس در این مکان‌ها را ندارند؛ این فرصت را باید مدیران ایجاد کنند.

•جدیت‌داشتن در تدریس ادبیات عرب

وی با اشاره به اهمیت علم ادبیات عرب در آموزش طلاب، افزود: می‌بایست بیش‌از پیش به درس ادبیات پرداخت و در تدریس آن جدیت بیشتری نمود. در نحوه برخورد با طلاب می‌بایست مدیران، اول از همه، خودشان منظم و منضبط باشند؛ رعایت اخلاق و زی طلبگی از سوی مدیران مدارس یکی از لوازم تربیت طلبه خوب است.

استاد حوزه اسیر نفس نیست بلکه امیر نفس است دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: مدیر مدرسه علمیه پدر دینی و معنوی طلبه است و باید اخلاق و رفتارش به‌نحوی باشد که طلبه از او بیاموزد؛ مدیر و استاد حوزه باید اسیر نفس نباشد و امیر بر نفس باشد.

•مدیر و رفتار اخلاق‌مدارانه

آیت‌الله حسینی بوشهری اظهار کرد: با طلبه‌ها رفیق بشوید؛ این‌طور نباشد که طلبه با دیدن مدیر احساس نگرانی کند.

وی با تأکید بر شخصیت‌بخشی و واسپاری مسئولیت به طلاب جوان، عنوان داشت: مدیران باید به طلاب خود مسئولیت بدهند تا آنان احساس شخصیت کرده و صاحب تجربه شوند.

امام جمعه قم، گفت: از مشکلات طلاب گره‌گشایی

کنید؛ مدیران باید به حجره طلبه‌ها سرکشی کنند؛ گاهی تغافل کنید و رفتاری با طلبه خطاکار داشته باشید که از اشتباهش بازگرد. در انتخاب اساتید اصل را بر مآل بودن و عالم بودن بگذارید.

•افتاع به جای دستور

آیت‌الله حسینی بوشهری تبیین واقناع طلاب در مسائل مدیریتی مدرسه را از کارهای لازم برای مدیران مدارس علمیه برشمرد و خاطرنشان کرد: باید با افتاع طلاب در مورد برنامه‌های مختلف، از تدابیر دستوری پرهیز کرد؛ زیرا حوزه علمیه محل دستور نیست، بلکه محل نصح و خیرخواهی است.

•اتمام ۳۰۰ پروژه نیمه‌تمام حوزه ۲۱ سال آینده

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۲۱آبان در مراسم افتتاحیه دومین نشست مدیران مدارس علمیه کشور، با اشاره به مسائل مدیریتی در سطوح مختلف، افزود: مدیریت، بالاترین نقش را در راهبری یک مجموعه دارد. مدیریت یک فن بسیار دشوار، دانش بسیار استراتژیک و پیچیده است. جمع‌آوری همه امکانات مادی، معنوی و نیروی انسانی برای تحقق یک هدف، کار مدیریت است.

وی با بیان اینکه مدیر باید از خود عبور کند، گفت: مدیر ضمن اینکه تمام تلاش و توان خود را به کار می‌گیرد، باید توان‌های دیگر را نیز بشناسد، در کنار هم قرار دهد و انگیزه ایجاد کند و در یک ربلی برای رسیدن به مقصد به حرکت درآورد.

عضو شورای‌عالی حوزه، شناخت امکانات و مقدرات، جمع‌آوری، نظم‌بخشی، بسیج و راهبری آنها به سمت اهداف معین و دقیق، کار دشوار مدیریت عنوان کرد و گفت: لازمه آن، تسلط برخویشتن است. اینکه مدیر فراز و فرودها را درک کند، در برابر حوادث و وقایع هم هوشیار و حکیم و دقیق باشد، هم بفهمد و هم نبازد، به‌موقع اقدام کند و به‌موقع آرام باشد.

وی به شروط «مدیریت درست» اشاره کرد و اظهار داشت: مدیر باید به درون خود احاطه داشته باشد. ظرفیت‌های خود برای اثرگذاری بیشتر را بداند، توانایی تأثیر بر محیط داشته باشد. وقتی که مدیریت، مدیریت انسان، دانش، اخلاق و ادب باشد، این موضوع وظایف و سختی کار را دوچندان می‌کند؛ لذا مدیر باید تمام این ابعاد و زوایا را بداند و نسبت به تقویت آن اهتمام داشته باشد.

آیت‌الله اعرافی تصریح کرد: مهمترین نکته در کار مدیریت، رویکرد جامع و متوازن در همه اضلاع و ابعاد شخصیت متربیان و متعلمان است؛ به‌ویژه فضای حوزه که نگاه راهبردی، جامع و متواضع به رشد همه ابعاد و اضلاع شخصیت طلاب و به‌نوعی اساتید، ضرورت اول است که مدیر باید از آن برخوردار باشد.

مدیر حوزه‌های علمیه تأکید کرد: مدیری موفق

عضو شورای عالی حوزه تصریح کرد: یکی از راهبردهای ما در زمینه اداره حوزه‌های علمیه، پایه‌های ثبت و ضبط اموال و املاک حوزه و تولید درآمد‌های متناسب با شأن حوزه می‌باشد.

وی با اشاره به عدم نیاز به افزایش تعداد مدارس علمیه، افزود: باید به‌جای افزایش تعداد مدارس علمیه به افزایش درآمد آن‌ها بر اساس اقتضانات و شئون حوزه پرداخت.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه در تلاش هستیم تا ۲ سال آینده، همه ۳۰۰ پروژه نیمه‌تمام حوزوی به اتمام برسند، گفت: در مقوله صیانت می‌بایست، اقدامات جامعی انجام گیرد؛ هرچند حدود ۱۵ طرح در این حوزه در دست اقدام است که یکی از آن‌ها تشکیل شورای دستگاه‌های صیانتی مرتبط با حوزه می‌باشد.

آیت‌الله اعرافی اظهار کرد: ما باید در قم و سایر استان‌ها، شورایی داشته باشیم که تا اگر مسئله جدیدی در فضای اجتماعی پیش آمد، مردم بتوانند به آن رجوع داشته باشند.

وی ادامه داد: در دفتر اجتماعی سیاسی حوزه با سابقه‌ای حدود ۴ سال، مسائل مربوط به حوزه انقلابی دنبال می‌گردد و نیاز است، مدیران مدارس علمیه ارتباطات مستمری با این دفتر برقرار نمایند. مدیر حوزه‌های علمیه، تشکیل ستاد حوزوی بحران و مقابله با حوادث غیرمتربقه را جهت انسجام فعالیت‌های جهادی حوزویان دانست و خاطرنشان کرد: اصل کار در عرصه فعالیت‌های جهادی، خود طلاب و روحانیون هستند؛ اما این ستاد جهت انتظام‌بخشی و هماهنگی بین این نیروهای خدمت تشکیل شده است.

عضو شورای عالی حوزه با بیان اینکه حرکات جهادی طلاب نقش مهمی در سرمایه‌های اجتماعی حوزه‌های علمیه دارد، ابراز کرد: دبیرخانه گروه‌های جهادی فعال است و در برخی مدارس نیز این گره‌ها تشکیل شده‌اند؛ نهاد روحانیت در قلمروی کمک‌رسانی به مردم و مقابله با حوادث غیرمتربقه را دو نهاد یعنی ستاد حوزوی بحران و دبیرخانه گروه‌های جهادی مدیریت می‌نماید.

وی ضمن بیان اهمیت همکاری دستگاه‌های آموزشی و تبلیغی با حوزه‌های علمیه، افزود: حوزه خواهران، سازمان تبلیغات، دفتر تبلیغات، جامعه‌الزهرائ، جامعه‌المصطفی، مرکز خدمات و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، با تشکیل دبیرخانه‌ای، به دنبال رسیدن به هماهنگی لازم این نهادها هستند.

آیت‌الله اعرافی اظهار کرد: گره مشاوران و ستادهای راهبری حوزه، یکی دیگر از بخش‌های مدیریتی و مردمی حوزه‌های علمیه است؛ تاکنون در حدود ۱۵ جمع و ستاد راهبری در موضوعات کشوری همچون سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، سبک زندگی اسلامی و بحران جمعیت شکل گرفته است.

وی با اشاره به نقد و تحلیل سند ۲۰۳ از سوی حوزه و ارائه آن به شورای عالی انقلاب فرهنگی، از تشکیل دبیرخانه حوزوی گام دوم انقلاب اسلامی خبر داد.

مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به تشکیل دفتر متون حوزه ادامه داد: این دفتر در چند وقت اخیر در حدود ۵۰ اثر علمی جدید را تولید نموده است.

•راه‌اندازی مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه در ساختار جدید

عضو شورای عالی حوزه خاطرنشان کرد: در ساختار آزمایشی جدید ستاد مدیریت حوزه‌های علمیه، مرکز رسانه و فضای مجازی راه‌اندازی شد که از جمله فعالیت‌های آن در قالب خبرگزاری حوزه، با درگاه‌های مختلف در فضای مجازی است؛ این خبرگزاری را چند زبان زنده دنیا در حال فعالیت خبری و تحلیلی می‌باشد.

•ساخت «هزار واحد مسکونی برای طلاب

وی افزود: در شهرک مهدیه قم، طرح‌های تحولی مختلفی در نظر گرفته شده است که مهمترین آن‌ها ساخت حدوداً «هزار مسکن برای طلاب می‌باشد؛ حوزه‌های علمیه استان‌های مختلف می‌توانند در این طرح مشارکت داشته باشند و برای طلاب استان‌های خود در تأمین مسکن در قم تدبیر نمایند.

وی از انتشار نسخه جدید رتبه‌بندی ۵۰۰ مدرسه و مؤسسه حوزوی خبر داد و گفت: رتبه‌بندی مدارس علمیه، یکی از صد فعالیت دفتر برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری حوزه علمیه می‌باشد که به‌زودی نسخه جدید آن منتشر خواهد شد.

مدیر حوزه‌های علمیه در پایان با بیان اینکه مرکز رشد حوزوی به دنبال جمع‌آوری ایده‌های فرهنگی طلاب و روحانیون و تبدیل آن‌ها به محصولات فناورانه می‌باشد، افزود: پیش‌بینی یک طرح مطالعاتی با محوریت ده متفکر جهان تشیع، یکی از برنامه‌های آتی حوزه زیر نظر معاونت تهذیب خواهد بود.

•تعلیم و تربیت طلاب به دست مدیران مدارس است

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی نیز در این نشست، با بیان اینکه با توجه به مسئولیت‌هایی که داشته‌ایم با همه مسائل و مشکلات آشنا هستم، گفت: توجه به مدیر و جایگاه آن می‌تواند اهداف و سیاست‌های برنامه‌ای حوزه‌های علمیه را در مدارس به‌شکل مطلوبی عملیاتی سازد و از آنجا‌که تعلیم و تربیت به دست مدیران مدارس است، لذا نسبت به این جایگاه مهم و ارزشمند شناخت کافی را داریم.

قائم‌مقام مدیر حوزه‌های علمیه بیان کرد: در مدارس علمیه سراسر کشور تمام مطالبات اعم از تربیتی، تهذیبی، آموزشی، پژوهشی حوزه علمیه از مدیران مدارس می‌باشد؛ لذا مدیران مدارس به‌عنوان الگو هستند که باید خودشان نگاه و دغدغه تعلیم و تربیتی داشته باشند.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی «کادر مدرسه» و «استاد» را از عناصر اخلاقی و تربیتی یک مجموعه آموزشی توصیف کرد و افزود: وقتی مدیر، کادر و اساتید مدرسه متخلف باشند، طبیعی است که طلاب در چنین محیطی رشد و ویژگی‌های اخلاقی ممتازی را کسب می‌کنند و اگر غیر از این باشد، نمی‌توان انتظار خروجی نابی از این مدرسه داشت.

مدیر طرح و برنامه حوزه‌های علمیه هم در سخنانی اظهار کرد: در خصوص بهبود شرایط و دغدغه مدیران مدارس، اقدامات مهمی در حال انجام است که انشاءالله تا پایان سال بسیاری از دغدغه‌های مدیران محترم برطرف خواهد شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین هادی رضایی افزود: رسیدگی و تدوین موضوع مهمی همچون کادر مدارس در دستور کار است که در این زمینه طرح‌هایی به دبیرخانه شورای عالی ارسال گردیده و در حال بررسی و اقدام می‌باشند.

گفتنی است، مدیران مدارس علمیه سراسر کشور علاوه بر شرکت در کارگاه‌های دانش‌افزایی، نشست‌های صمیمی نیز، با معاونان ستادی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه داشتند.